

fórum mundial

fòrum mundial d'educació

de educação

UNA ALTRA EDUCACIÓ ÉS POSSIBLE

Albert Sansano, Neus Santaner, Pere Polo

Una altra educació és possible. Per això cal promoure un projecte social i educatiu diferent basat en la justícia, la igualtat i la participació és a dir, una educació realment democràtica i per tant capaç de formar persones lliures, ciutadanes i ciutadans compromesos....

Reflexions com aquestes omplien els debats i els carrers de Porto Alegre (Brasil) durant la celebració del Fòrum Mundial de l'Educació (FME) celebrat del 24 al 27 d'octubre d'enguany. Davant de l'atac de les polítiques neoliberals contra les institucions educatives i el discurs sobre privatització, competència i rendiment amb què pretenen enganyar els seus portaveus, més de quinze mil educadors, estudiants, sindicalistes i representants de diferents forces socials i populars de tots els continents, compromesos en la defensa d'una educació pública, gratuïta i de qualitat, varen estar reunits alimentats pels somnis d'un món nou que va obrir el Fòrum Social Mundial (FSM).

El FME tenia com a objectiu "avançar a través de la convivència en les diferències", i es va estructurar en torn de 4 eixos temàtics, a partir dels quals, i les seves conferències centrals es varen establir altres dotze debats. L'objectiu d'aquests era la redacció de la primera carta del Fòrum.

El primer eix temàtic, titulat "L'Educació com a Dret", es va portar a terme el dia de la inauguració. Davant de més de 17.000 persones, que prèviament havien assistit als actes de presentació del Fòrum, i les acalorades intervencions del governador de Rio Grande do Sul i de l'alcalde de Porto Alegre en defensa dels serveis públics, la pau i contra la política neoliberal i nord-americana, va ser sorprenent

veure com un estadi es mantenia ple i atent a les 11 de la nit escoltant parlar el president d'ATTAC, Bernard Cassen, sobre "El paper estratègic de l'educació pública en la construcció de la igualtat i la justícia social".

El segon dia es va iniciar amb el debat entorn de l'eix titulat "Educació, Treball i Tecnologia en la perspectiva d'una societat sense exclosos", que va partir de les aportacions d'Ignacio Ramonet (Le Monde Diplomatique), João Pedro Stédile (Brasil), Atílio Borón (Argentina). Després d'aquest acte, totes les delegacions ens vàrem distribuir per la ciutat per assistir als 12 debats simultanis a què anteriorment ens referíem. Com a mostra del seu contingut citem

Actuació de l'alumnat d'un Centre de Secundària de Porto Alegre

Més de 17.000 persones omplien l'estadi Courtyrinho

entre d'altres els titulats *"La gestió pública del sistema educatiu: macropolítiques, descentralització i autonomia en una societat democràtica"*, *"Les treballadores i els treballadors de l'educació, les seves pràctiques i la seva identitat davant dels desafiaments de la vida contemporània"*, *"L'escola com a espai públic: diferents contextos, exigències humanes i currículum"*, *"Educació, sostenibilitat i emancipació humana"* o *"Educació com a espai de resistència: moviments socials i sindicals"* i en els que participaven representants de moviments sindicals, socials o pedagògics com Jaqueline Moll (Brasil), Fernando Rodal (Uruguai), Marta Maffei (Argentina), Pablo Gentili (Argentina), etc.

A partir de les set de l'horabaixa s'iniciaven cada dia dos debats especials que contribuïrien a completar el debat proposat. Destacaríem entre ells els realitzats entorn d'*"Organismes internacionals, tractats de lliure comerç i reformes educatives"* i *"Moviments de resistència i alternatives a les polítiques neoliberals"*.

El tercer eix, desenvolupat per Bernard Charlot (França), va girar entorn de *"La construcció de la solidaritat, la identitat com a dret i respecte a les diferències"*. B. Charlot va iniciar el debat entorn de les diferències entre el concepte de globalització que enarboren les banderes del neoliberalisme, i el de mundialització que possibilita el coneixement i l'intercanvi de cultures entre els pobles.

No obstant, no tot era debat entorn dels diversos especialistes i representants dels moviments sindicals i socials. El Fòrum volia ser un acte militant de la defensa dels serveis públics enfront de les polítiques neoliberals, i per això en el seu programa hi havia inclosa una *"Marxa per l'Educació, contra el liberalisme i per la Pau"*. Aquesta marxa, organitzada per la Central Única dels Treballadors de Brasil (CUT), va comptar amb el suport del poble de Porto Alegre i va fer possible que més de 40.000 persones caminàssim al llarg dels 6 Km. existents entre la seu del Fòrum i el centre de la

ciutat, envoltats de pancartes, banderes i més de 40 graus de calor humana i climàtica.

L'últim dia, després de la conferència de l'equatoriano-argentina Rosa María Torres sobre *"Educació, transformació i Utopies"*, es va procedir a la lectura de la carta del Fòrum. Aquest document, elaborat a partir de les aportacions dels que moderaven els diversos debats temàtics, es presentava com un document general i obert, que complementat amb altres documents com la Declaració de Quebec, serà la base de treball del debat específic que es realitzarà dins del pròxim Fòrum Social

Mundial (FSM), que se celebrarà també a Porto Alegre a finals de gener.

La presència de la Confederació d'STEs

La Confederació d'STEs, única organització sindical de l'estat espanyol present en el Fòrum, va participar en els diversos debats, trobades paral·leles amb organitzacions socials i sindicals com la realitzada amb el Sindicat Nacional dels Treballadors de l'Educació de Mèxic, així com en el grup de treball que, coordinat per la Confederació d'Educadors Americans i amb l'assistència de representants sindicals de CETERA (Argentina), CUT (Brasil), (AFUTU) Uruguai, ATTAC (França), SCQ (Quebec) i SNES-FSU (França), es va encarregar de dissenyar el Seminari d'Educació a celebrar dins del pròxim Fòrum Social Mundial. Aquest seminari, que té com a objectiu analitzar la situació, causes i perspectives de l'educació en el món, se celebrarà durant dos dies i només s'hi podrà assistir com a representant d'organitzacions sindicals i socials (en principi un màxim de tres). S'organitzarà entorn de tres sessions de treball. Dues a partir de sengles taules rodones en què estaran presents cada un dels continents i una tercera sessió per debatre una proposta que un comitè de síntesi haurà elaborat a partir de la declaració de Quebec, les aportacions a la Carta del FME realitzades fins aquesta data i els debats de les dues taules rodones.

Al final, una breu però profunda convicció. No estam sols. Milers de treballadores i treballadors de l'educació de tot el món, molts d'ells entorn de models sindicals molt pròxims al nostre, segueixen lluitant conjuntament amb altres moviments sindicals i socials, per la pau, contra el neoliberalisme i sota la consigna que *"És possible una altra Educació"*.